

Guru en Leerling

Op weg naar spiritueel inzicht

Kadamba Kanana Swami

Guru en Leerling

Op weg naar spiritueel inzicht

Kadamba Kanana Swami

1^e Nederlandse druk 2024 –

300 exemplaren door Graphius Gent

1^e versie gedrukt in Zuid-Afrika, Atlas Printers,
Durban.

Omslag door: Ambodha devi dasi

Vertaling door: *Rasanidhi das & Citralekha dasi*

Editing door: *Mantrini devi dasi, Rati Manjari
devi dasi, Janmastami das, Citralekha dasi*

Layout door: *Citrlekha dasi, Uddhava das*

Email: info@kadambafoundation.com

Website: kadambafoundation.com

Copyright © 2024 Kadamba Foundation –
Amsterdam, Nederland

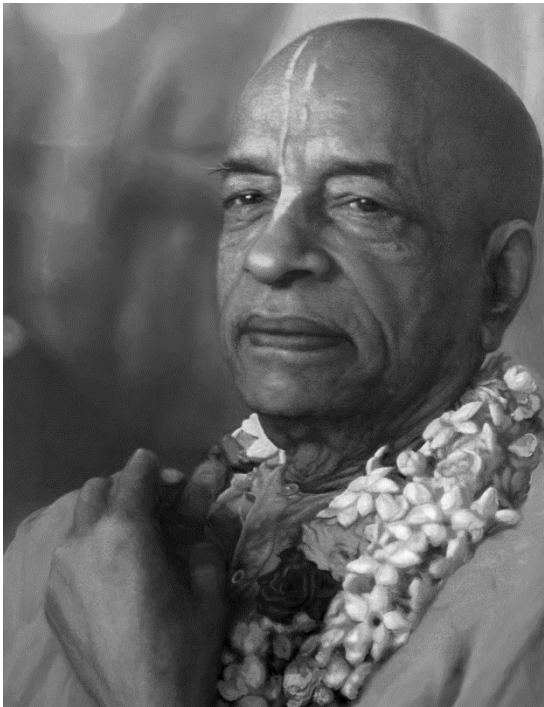
Citaten uit de boeken, lezingen en gesprekken
van Zijne Goddelijke Genade A.C. Bhaktivedanta
Swami Prabhupāda

© 2024 The Bhaktivedanta Book Trust
International. Gebruikt met toestemming.

ISBN 9789-083-35-005-9

**Kadamba
Foundation**

* * *

*Voor het plezier van Śrīla Prabhupāda,
die ik eeuwig dankbaar ben*

Inhoud

Introductie	8
Prabhupāda	10
· <i>Onze redding</i>	11
· <i>Het bestuderen van zijn boeken</i>	15
· <i>De essentie van Prabhupāda's leringen</i>	17
· <i>Het volgen van regulerende principes</i>	18
· <i>De noodzakelijkheid van een spiritueel leraar</i>	20
Elementen in de guru-leerling-relatie	23
· <i>Altijd vernieuwend</i>	24
· <i>Krishna in het centrum</i>	25
· <i>Hij openbaart ons potentieel</i>	26
· <i>Vruchten afwerpen</i>	27
· <i>Integreren door realisatie</i>	27
· <i>Impliciete instructies</i>	29
· <i>Een belangrijke meditatie</i>	29
· <i>De grootste schat</i>	30
· <i>Dierbare momenten</i>	30
· <i>Wonderbaarlijke zegeningen</i>	31
· <i>Overgave aan de kleine dingen</i>	31
· <i>Speciale inspanning</i>	32

·	<i>De deugzaamheid van de leerling</i>	33
·	<i>Het volgen van de gemoedstoestand van de guru</i>	35
·	<i>Wij zijn zijn eigendom!</i>	36
·	<i>Het geven van inspiratie</i>	37
·	<i>Degene die ons het beste toewenst</i>	37
·	<i>Het doorgeefluik</i>	38
·	<i>Een complexe relatie</i>	39
·	<i>Een verandering van bewustzijn</i>	41
·	<i>Een wederkerige relatie</i>	42
·	<i>Hechte vriendschap</i>	42
·	<i>Het initiatief van de leerling</i>	43
·	<i>Een toegewijde dienaar</i>	44
·	<i>Guru is één</i>	45
·	<i>De guru heeft krediet bij Krishna</i>	45
·	<i>Gericht op de voeten van Krishna</i>	46
·	<i>Een evoluerende relatie</i>	47
	Een visie voor leerlingen	51
·	<i>Krachtige individuen</i>	52
·	<i>Een geest van verwantschap</i>	57
·	<i>Krishna tot prioriteit maken</i>	66
·	<i>Je wijden aan toegewijde dienst</i>	72
	Een speciaal verzoek	78
	Over de auteur	80

Introductie

We zijn altijd op zoek naar de perfecte relatie, daarom zijn we diepe banden aangegaan met mensen en bezittingen in de materiële wereld, denkend dat deze ons geluk zullen brengen. Deze verbindingen zijn echter tijdelijk en zullen vroeg of laat eindigen in lijden. Echte relaties zijn eeuwig en zullen ons eeuwig geluk brengen. Zij die werkelijk om ons geven, verlangen naar onze ultieme voldoening in oprechte relaties en beschermen ons tegen oppervlakkig 'geluk' dat we uit tijdelijke relaties kunnen halen.

De *guru*, die ons met de Hoogste Absolute Waarheid verbindt, is totaal onzelfzuchtig naar ons toe. Zijn enige verlangen is om ons in onze echte identiteit te verankeren, als dienaar van de Heer en Zijn toegewijden. In dit verband verdwijnen onze ontelbare maskers, waarna ons authentieke, gelukzalige zelf op de voorgrond treedt. De *guru* onthult ons niet alleen wie we daadwerkelijk zijn, maar hij blijft

ook eeuwig bij ons op onze reis door de materiële wereld en verder.

De reis van een trouwe leerling met een *guru* is spiritueel aanmoedigend en transformerend. Door het volgen van de instructies van de leraar ontwaakt de spirituele visie van de leerling en gaat er een wereld van mogelijkheden voor hem open, die hij zich daarvoor nooit had kunnen inbeelden.

In de *śāstra* staat geschreven:

*om ajñāna-timirāndhasya
jñānāñjana-śalākayā
cakṣur unmīlitaṁ yena
tasmai śrī-gurave namaḥ*

“Ik breng mijn nederige eerbetuigingen aan mijn geestelijk leraar, die mij met de fakkel van kennis de ogen heeft geopend, die door de duisternis van onwetendheid waren verblind.”
Gautamīya-tantra (Śrīmad-Bhāgavatam 8.1.11 commentaar)

Srila Prabhupada

Onze redding

In onze beweging is Śrīla Prabhupāda de stichter-*Acārya*. Hij is altijd de *guru* van alle leden van deze beweging. Sommigen hebben een relatie met Śrīla Prabhupāda door een dienaar van Śrīla Prabhupāda te dienen, niet om daarmee Śrīla Prabhupāda buiten te sluiten, maar om de relatie met Śrīla Prabhupāda juist te vergroten.

Brahmananda sprak eens over Prabhupāda toen iemand hem vroeg, *“in het begin van de beweging waren er veel persoonlijke momenten met Prabhupāda, maar later veranderde dat toen de beweging steeds meer groeide.”*

“Denk je dat er gedurende die omslag iets is veranderd in de relatie met Prabhupāda?”

Brahmananda antwoordde, *“tja, weet je, als kind is jouw vader jouw vader. Vervolgens, als je opgegroeid bent, is jouw vader nog steeds jouw vader. Zo is er dus niets veranderd. De relatie is nog steeds hetzelfde!”*

De interviewer zei toen, *“ik zie dat je Śrīla Prabhupāda als God aanvaardt!”*

Brahmananda antwoordde, *“o nee, dat is een foute conclusie! In 1970 maakte ik de fout dat ik dacht dat Prabhupāda God was. Prabhupāda is God niet – hij is net zo goed als God!*

Tegenwoordig denk ik echter dat Prabhupāda beter is dan God, omdat hij helemaal naar de ‘lower east side’ (buurt in New York) is gekomen om mij te redden!” Daarna begon Brahmananda te huilen!

Dat was iets bijzonders en iets wat mijn hart raakte! Ik dacht, *“dat klopt! We zijn allemaal in die positie.”*

Waar het op neer komt is dat wij hier zijn door Śrīla Prabhupāda’s onbegrensde compassie. Vanuit ons perspectief, al rondwalend in de duisternis van *Kali-yuga*, als slaven van de zintuigen, kwam Prabhupāda uit een totaal andere, pure, spirituele wereld, waar de Heer verschijnt in een prachtige drievoudig-gebogen vorm, Zijn hoofd bedekt met pauwenveren, Zijn lotus ogen en Zijn oneindig veel wonderlijke

kwaliteiten. Hoe kon iemand hem echt begrijpen?

Prabhupāda was echt; Prabhupāda was authentiek; Prabhupāda hield van Krishna; Prabhupāda zag Krishna en omdat Prabhupāda zei, *“God is blauw”*, was Hij blauw! Zo simpel was dat! Prabhupāda is het levende bewijs dat het proces van Krishna-bewustzijn werkt. Hij is niet alleen onze inspiratie, niet alleen de bron van onze overtuiging, maar hij is ook ons anker. Wanneer we twijfelen, is Prabhupāda ons anker, onze redding. Terwijl we meeliften op de golven van onze individuele natuur, is hij de vaste grond waarnaar we altijd kunnen terugkeren. Wij vertrouwen hem om de persoon die hij was en om zijn leringen, waarvan we weten dat we er alle antwoorden in kunnen vinden; dat is waar we de basis voor ons Krishna-bewustzijn vinden. Dat is waar we naar terugkeren, naar de veilige relatie met Krishna. Wij ontmoeten hem in alles wat hij ons naliet – wij ontmoeten hem in zijn toegewijden, in zijn boeken, zijn instructies etc.

Prabhupāda heeft ons alles gegeven – een manier van leven, een opdracht om te voltooien en een missie om te volbrengen. Hij gaf ons een visie over hoe de wereld behoort te zijn en wat onze taak is in deze tijden van conflict en hypocrisie.

Laat ons daarom meer en meer te weten komen over wie Śrīla Prabhupāda is, wat hij verlangde, wat hij zei en wat hij echt zou willen. Dat alles zal onze redding zijn!

Liefde betekent dat we onze eigen ideeën opzij zetten voor een ander. Als we van iemand houden, zetten we onze eigen agenda opzij en proberen we eenvoudigweg die persoon te plezieren door enkel dat te doen wat hij verlangt. Zo kunnen wij onze liefde voor Prabhupāda tonen; in hoeverre zijn we bereid om onze eigen plannen opzij te zetten en zijn plannen te omhelzen?

Het bestuderen van zijn boeken

We behoren Śrīla Prabhupāda's boeken te lezen en vervolgens te begrijpen dat de essentie daar geheel in aanwezig is. De boodschap is daarom om deze boeken grondig te bestuderen.

Prabhupāda's boeken vormen de voornaamste substantie van ons leven. Tegenwoordig zijn er zoveel boeken op de markt. Iedereen heeft wel een boek geschreven. Veel van deze boeken brengen heel wat aan het licht en vergroten ons inzicht. Toch heb ik een vergelijking: *de Bhagavad-gītā*, *de Nectar-zee van zuivere liefde*, *het Śrīmad-Bhāgavatam* en *de Caitanya-caritāmṛta* zijn de vier belangrijkste boeken. Ze zijn als rijst, *dhal*, *sabji* en *chapati* en alle andere boeken zijn als *chutney*.

Een beetje *chutney* is, zoals je weet, erg lekker. We willen graag een beetje *chutney*, daarom lezen we iets nieuws, iets met een andere smaak, dat is interessant. Ons basisvoedsel is echter rijst, *dhal*, *sabji* en *chapati*. Als je alleen maar *chutney* eet, zul je niet erg gezond zijn!

Als we Śrīla Prabhupāda's boeken en zijn commentaren beginnen te lezen, ervaren we een enorme opluchting. Elk woord is een zegening, elk woord is *sarva maṅgalam*, elk woord is gunstig! Als er iets in Prabhupāda's *Bhāgavatam* staat dat ons niet aanstaat, dan weten we dat er iets ongunstigs in onszelf aanwezig is, omdat de *Bhāgavatam* zelf geen fouten kent. Het is de *amala purāṇa* – de vlekkeloze *purāṇa*. Śrīla Prabhupāda's commentaar is nog belangrijker dan de tekst zelf, omdat deze ons een ware ingang biedt tot de tekst. Deze transcendentale boeken zijn ons toevluchtsoord, dat ons verlichting geeft van het materiële bestaan. Daarom moeten we ons er flink in verdiepen.

Prabhupāda verzocht al zijn leerlingen om hem te helpen met het drukken, uitgeven en verspreiden van zijn boeken, zodat filosofen, geleerden, religieuzen en mensen over de hele wereld deze transcendentale literatuur zouden kunnen lezen. Er zijn zoveel mensen die naar iets spiritueels hunkeren, die op zoek zijn naar een diepere betekenis in het leven. Er hoeft

maar één toegewijde met een boek iemands leven binnen te stappen om het lot van die persoon compleet te veranderen. Zelfs één boek maakt dat enorme verschil!

De essentie van Prabhupāda's leringen

Wij worden getraind door de zuivere toegewijde, Śrīla Prabhupāda, om gaandeweg tot het punt van belangeloze toegewijde dienst te komen, die enkel gewijd kan zijn aan de Allerhoogste Heer. De enige zegening die we de Heer vragen is: *“alstublieft, mag ik Uw toegewijde dienst nooit opgeven.”* Ons dienen beoogt niets anders; de toegewijde dienst zelf is het beste, beter dan wat dan ook. Toegewijde dienst is wat we willen. We doen geen toegewijde dienst omdat we iets anders willen. Nee, deze dienst aan Krishna is het beste wat we in ons leven hebben. Dat is wat Śrīla Prabhupāda ons onderwijst.

Bovendien benadrukte hij het sublieme proces van het chanten van de Heilige Namen van de Heer als de gemakkelijkste en de meest

heilzame dienst aan de Heer. Het chanten van de Naam van Krishna zal ons niet alleen bevrijden van geboorte en dood, maar het zal ons ook de allerhoogste ervaring toekennen, namelijk liefde voor God.

Het volgen van regulerende principes

Eén van Prabhupāda's Godsbroeders had een gesprek met de Markies van Zetland, die vroeg of hij een *brāhmaṇa* kon worden. *“Ja, zeker weten!”*, was het antwoord, *“om dat te worden moet je enkel ongeoorloofde seks, het eten van vlees, intoxicatie en gokken opgeven.”*
“Onmogelijk!”, antwoordde de Markies.

Toen Prabhupāda zich dit herinnerde, dacht hij bij zichzelf, *“onmogelijk... maar laat ik het toch proberen.”* Met zijn vertrouwen in Krishna, *guru* en de Heilige Naam, werd het onmogelijke mogelijk. Prabhupāda gebruikte een metafoor van het verkeer, een metafoor die mij erg aanspreekt. Deze beschrijft dat we in het begin van ons spirituele leven als een chauffeur in de duistere uren van de nacht zijn, volledig

geconcentreerd op de witte lijnen van de weg. Dit zijn de witte lijnen van de regulerende principes. Net als verkeersregels, reguleren deze principes ons en helpen ze ons om niet te verongelukken of ergens tegenaan te botsen.

Als we doorgaan met rijden, verschijnt het licht van de zon aan de horizon en onthult het hele landschap met al zijn eigenschappen zich langzaam. We houden onze ogen nog steeds op de witte lijnen gericht, maar zien nu ook de bergen, rivieren en bomen. Op dezelfde wijze zal ons Krishna-bewustzijn zich mettertijd vergroten en zodoende denken we meer aan Krishna, aan Zijn kwaliteiten, Zijn Naam, faam en glorie. Als we in loop van tijd vooruitgang maken, blijven de regulerende principes daar, maar zullen ze niet meer onze exclusieve focus zijn.

Het is interessant dat we soms denken dat de regulerende principes onze vrijheid begrenzen. De *Bhagavad-gītā* beschrijft deze leefregels echter als *'de regulerende principes van vrijheid'*,

omdat deze ons bevrijden van zondige activiteiten.

Śrīla Prabhupāda zei bij vele gelegenheden, *“als je de vier regulerende principes volgt en dagelijks zestien rondjes chant, ga je op het einde van je leven terug naar God. Ik garandeer het!”* We gaan daarom verder, met hoop in Śrīla Prabhupāda’s woorden.

De noodzakelijkheid van een spiritueel leraar

Iemand stelde Śrīla Prabhupāda de volgende vraag: *“hebben we echt een guru nodig voor ons spiritueel leven?”* Prabhupāda zei, *“natuurlijk! Is er ook maar iets in deze wereld wat je kan doen zonder een guru? Je hebt voor alles een leraar nodig. Als je timmerman wil worden, zul je van een timmerman moeten leren. Als je automonteur wil worden, zul je van een automonteur moeten leren. Als je professor wil worden, zul je van een professor moeten leren. Voor alles wat je wil doen, heb je een leraar nodig, een guru, iemand van wie je kan leren.”*

Zo werkt het ook in ons spiritueel leven. Op onze eigen kracht kunnen we een beetje leren, maar dit zal niet zo diepgaand zijn. Als we diepgang willen, moeten we instructies vragen aan een spiritueel leraar.

Dus op de een of andere manier moeten we investeren in een relatie met een spiritueel leraar: dat is het geheim van deze beweging. Zelfs binnen de hele *Gauḍīya Vaiṣṇava sampradāya*, blinkt ISKCON met één aspect uit: *guru niṣṭhā*, groot vertrouwen in de guru. Het is Śrīla Prabhupāda die uitblinkt door zijn *guru niṣṭhā*. Als we de geschiedenis van Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura's *Gauḍīya Maṭha* bestuderen, dan zien we dat zij geen dagelijkse *guru-pūjā* hielden; zij hielden deze slechts één keer per jaar! Het was Śrīla Prabhupāda, die dit als dagelijks ritueel institutionaliseerde. Hetgeen daarom vooral centraal staat in ons gehele spirituele leven en in de regelingen die Śrīla Prabhupāda ons meegaf, is de sterke *guru*-leerling-relatie.

Śrīla Prabhupāda zei vaak, “*waarom is dit wonder mij overkomen? Ik heb zoveel Godsbroeders, allemaal zeer gekwalificeerd! Daarom vraag ik mij af, waarom is dit wonder mij overkomen? Ik kan alleen maar zeggen dat ik voor de volle honderd procent, precies de aanwijzingen van mijn spiritueel leraar heb opgevolgd!*”

In de afsluitende woorden van het *Caitanya-caritāmṛta* schrijft Śrīla Prabhupāda dat Krishna in het hart aanwezig is als *Paramātmā*, samen met Zijn hele entourage en alle toegewijden. Op die manier is de spiritueel leraar ook aanwezig in het hart en begeleidt hij ons altijd van binnenuit.

Elementen van de Guru-leerling relatie

Altijd vernieuwend

Men kan geen hoge devotionele standaarden volhouden enkel op basis van goed karma, maar wel door de genade van een zuivere toegewijde. Die genade is geen eenmalig voorval; het gebeurt voortdurend. Wij zouden dus voortdurend onze toevlucht moeten zoeken in die genade. Elke dag is een offer aan de spiritueel leraar. De relatie met de spiritueel leraar is altijd nieuw, elke dag. Ons spiritueel leven is altijd vernieuwend en op die manier kunnen wij vervolgens onze toevlucht tot de *Bhagavad-gītā* nemen.

We beginnen elke dag met het brengen van onze eerbetuigingen aan de spiritueel leraar. Zodra we opstaan, brengen we onze eerbetuigingen om ons aan het volgende te herinneren: *“ik ga deze dag offeren aan mijn spiritueel leraar.”* Vervolgens, aan het einde van de dag, brengen we weer onze eerbetuigingen om daarmee aan te geven: *“het spijt me, vandaag leek niet echt op een succesvol offer, maar morgen ga ik proberen te verbeteren.”*

Krishna in het centrum

Er wordt gezegd dat men door Krishna's toedoen een *guru* krijgt en dat men Krishna verkrijgt middels de *guru*; deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Binnen deze relatie manifesteert Krishna zich. Daarom behoort men de relatie met de *guru* nooit lichtzinnig te nemen: men zal zich moeten realiseren dat alles wat er gebeurt voor ons eeuwige welzijn is.

Op het moment van initiatie, dragen we nog steeds zorg voor onze materiële zaken, maar die zaken zijn van secundair belang. Nu komen de belangen van de ziel op de voorgrond, meer dan ooit tevoren! Daarom betekent initiatie dat we veranderingen in ons leven moeten maken.

Op het moment van de initiatie geeft de leerling zijn leven aan de spiritueel leraar. Vervolgens geeft de spiritueel leraar de leerling zijn leven terug en zegt, *“dit leven is nu door mij aan jou gegeven. Daarom moet je er goed gebruik van maken, want het is van mij.”*

In alle geschriften wordt vermeld dat de *guru* de vertegenwoordiger van Krishna is. Het is door de *guru* dat Krishna de leerling verlost. Natuurlijk kan de *guru* de genade van Krishna aantrekken, maar uiteindelijk is het Krishna die de genade toekent.

Śrīla Prabhupāda bad tot Krishna voor de hele planeet, waarna hij ons simpelweg vroeg om zestien rondes te chanten en de vier regulerende principes te volgen. Śrīla Prabhupāda creëerde een kanaal, waardoor wij naar de spirituele wereld kunnen gaan. Dit offer van zestien rondjes is een heel karig offer voor Krishna, maar omdat Śrīla Prabhupāda tot Hem heeft gebeden, accepteert Krishna het.

Hij openbaart ons potentieel

Satsvarupa Maharaja zei eens tegen Śrīla Prabhupāda: “*Śrīla Prabhupāda, ik ben simpelweg zo ongekwalficeerd, ik ben gewoon... ik ben gewoon niets!*” Prabhupāda antwoordde: “*nee, je bent niet niets. Je bent iets, maar je bent niet wat je denkt dat je bent!*” Op die manier

openbaart de spiritueel leraar aan ons wie we daadwerkelijk zijn. Hij zal ons onze potentie tonen, zodat we vervolgens kunnen leven op manieren die we ons nooit hadden kunnen voorstellen.

Vruchten afwerpen

Men kan ontzettend geleerd zijn in filosofie en intellectueel alles deskundig uitleggen, maar dat betekent daarom nog niet dat men vrede voelt in zijn hart. Onze zintuigen zijn zo sterk dat zelfs iemand die geleerd is, op dat vlak zwak is en ermee worstelt. Wanneer men echter zijn toevlucht zoekt bij de instructies van de spiritueel leraar, zullen deze instructies beginnen te bloeien in het hart. Zo is men daadwerkelijk beschermd en zo werpt deze kennis zijn vruchten af.

Integreren door realisatie

Er wordt gezegd dat transcendentale kennis geïntegreerd moet worden middels realisatie. Nadat deze kennis gerealiseerd is, moet ze in

praktijk worden gebracht. Dit wordt bereikt door het volgen van de instructies van de spiritueel leraar en het opzoeken van zijn bescherming en aanwijzingen. We kunnen er niet van uitgaan dat het simpelweg altijd naar ons toe zal worden gebracht. Wanneer we twijfelen, moeten we ons onmiddellijk tot de spiritueel leraar wenden om begeleiding te vragen. Toen Sri Caitanya Mahāprabhu de heilige Naam aan het chanten was, kwam Hij voor Zijn spiritueel leraar en zei, *“wat voor een mantra heeft u Mij gegeven? Dit chanten heeft Me gek gemaakt!”*

De spiritueel leraar sprong met grote vreugde in de lucht en zei, *“fantastisch! Fantastisch! Fantastisch! Je bent zo gezegend! Je bent zo gezegend! Dit is heel, heel zeldzaam. Dit is het werkelijke doel van het chanten, dat het je gek maakt.”* Het punt is dat Sri Caitanya Mahāprabhu, als leerling, Zijn toevlucht nam bij Zijn spiritueel leraar. Ook vroeg Hij om instructies; Hij wachtte niet slechts op aanwijzingen, maar Hij zocht ze actief op.

Impliciete instructies

Soms voelen we wellicht dat onze spiritueel leraar ons niet zoveel instructies geeft of ons niets speciaals vertelt. Dat betekent dat hij wil dat we gewoonweg onze reguliere taken als toegewijde uitvoeren, zoals het chanten van onze dagelijkse zestien rondes *japa* en het volgen van de vier regulerende principes – geen vlees, vis of eieren eten; geen kansspelen; geen intoxicatie en geen ongeoorloofd seksleven. Het betekent dat hij wil dat we de regulerende principes beoefenen, die voor elke toegewijde zijn voorgeschreven. Hij wil dat we vroeg in de ochtend opstaan, bij voorkeur tijdens de *brāhma-muhūrta* tijd. Ook wil hij van ons dat we de *Bhagavad-gītā* en het *Śrīmad-Bhāgavatam* bestuderen. Hij wil dat we vriendelijk en genadig zijn. Hij wil dat we respectvol zijn naar de *vaiṣṇava*'s en elke *vaiṣṇava* als onze leraar beschouwen!

Een belangrijke meditatie

Tijdens *maṅgala-ārati* realiseren we ons dat we gevangen zijn in de materiële wereld, in het

laaiende vuur van het materiële bestaan, en dat de genade van de spiritueel leraar het enige is dat deze laaiende bosbrand kan blussen.

De grootste schat

De instructies van de spiritueel leraar zijn *śiromani*, als juwelen op het hoofd! Deze instructies worden gedragen als juwelen, net als een grote schat. Wat de spiritueel leraar ook zegt, het moet altijd als zeer belangrijk worden beschouwd.

Dierbare momenten

Elk moment met de spiritueel leraar is een kostbaar moment, zelfs als er niet veel gebeurt, zelfs als er geen grote dramatische uitspraken gedaan zijn. Men moet bij zichzelf nagaan, *“had ik de juiste houding? Heb ik echt de juiste houding als leerling aangenomen?”* De leerling dient zichzelf volledig beschikbaar te maken als de dienaar van de spiritueel leraar.

Wonderbaarlijke zegeningen

Wanneer een spiritueel leraar diep in zijn hart bijzonder verblijd is, dan ontvangen we zijn grootste zegeningen. Als de spiritueel leraar werkelijk geplezierd is, dan is Krishna ook zeer verheugd. Vervolgens zal de zegening automatisch op ons neerdalen en alles zich magisch voltrekken. Men behoort dus extra zijn best te doen en door te gaan tot de spiritueel leraar echt geplezierd is.

Overgave aan de kleine dingen

Śrīla Prabhupāda zei dat overgave betekent dat je je overgeeft aan alle kleine dingen. Het is niet slechts een eenmalige, grote overgave: *“Krishna, ik offer je mijn leven!”* We kunnen een groot dramatisch relaas loslaten, maar de realiteit is dat we ons juist in de kleine dingen niet durven over te geven, terwijl deze kleine dingen er zeker toe doen! Het vereren van de spiritueel leraar gaat verder dan het louter offeren van bloemen of wierook; met elke actie vereren we de spirituele leraar.

Speciale inspanning

Verering van de spiritueel leraar gaat verder dan de persoonlijke verering van de leerling. Dit gaat tot het punt waarop we de spiritueel leraar echt voldoening schenken. Toen Śrīla Prabhupāda de instructie van zijn spiritueel leraar ontving om het Krishna bewustzijn in het Engels uit te dragen, begreep men dat in die tijd als een instructie om te gaan prediken in het Engels-sprekende deel van de wereld. Echter, Prabhupāda ging veel verder dan dat. Hij had het Krishna bewustzijn gewoon kunnen gaan verkondigen in de Westerse wereld, maar Prabhupāda vervulde zijn instructie tot zijn maximale potentie.

Hij breidde deze instructie niet alleen uit van de Engelse taal naar meer dan zeventig talen, waarin zijn boeken zijn vertaald, hij breidde deze instructie ook uit door over de hele aardbol te reizen. Hij verruimde deze instructie zover dat zijn uiteindelijke missie luidde 'het bevrijden van de hele wereld', hetgeen slechts gebaseerd was op de woorden, "*predik in de Engelse taal.*" Kortom, waar begint en waar

eindigt onze loyaliteit aan de instructies van de spiritueel leraar?

De deugdzaamheid van de leerling

Deugdzaamheid is essentieel. Er wordt gezegd dat de leerlingen volledig deugdzaam behoren te zijn, geheel toegewijd aan en geconcentreerd op de spiritueel leraar.

Een leerling moet proberen te begrijpen dat de spiritueel leraar een persoon is die op een zeer verheven platform functioneert en dat de overwegingen van een spiritueel leraar daardoor op een veel verfijnder en verhevener niveau plaatsvinden dan onze eigen overwegingen. Ons persoonlijke denken speelt zich af op een grofstoffelijk niveau; het speelt zich af in verschillende stemmingen en geaardheden.

De gevoelens en gedachten van de spiritueel leraar zijn van een veel hoger niveau van verfijning dan die van ons. Daarom moeten we proberen om de stemming van de spiritueel leraar zo veel mogelijk te begrijpen en erin door

te dringen. De gemoedstoestand van de spiritueel leraar is de optelsom van zijn manier van denken en zijn manier van handelen. Het is niet simpelweg de manier *waarop* hij dingen zegt, maar ook *hoe* hij deze deelt en *hoe* hij handelt. Men moet niet alleen zijn woorden aanhoren, maar men moet ook aandacht besteden aan *hoe* de spiritueel leraar zich gedraagt.

Een leerling die trouw is, probeert de gemoedstoestand van de spiritueel leraar te absorberen, niet door imitatie, maar door de natuur van die gemoedstoestand te begrijpen. Hij probeert te begrijpen hoe de spiritueel leraar, *ṭṛṇād api sunīcena (Śikṣāṣṭakam 3)*, tot uitdrukking brengt; hoe hij volledige nederigheid tot uitdrukking brengt; hoe hij tolerantie tot expressie brengt; hoe hij respect aan anderen geeft en hoe hij *vaiṣṇava*-kwaliteiten manifesteert.

Het volgen van de gemoedstoestand van de guru

Wat betekent het om de gemoedstoestand van de spiritueel leraar te volgen? Het betekent dat hetgeen echt belangrijk is voor de spiritueel leraar, ook essentieel dient te zijn voor de leerling. Het is niet zo dat we na-apers van de spiritueel leraar moeten worden, dat is wel het laatste wat de guru hoopt dat er gebeurt. Het gaat er niet om dat we allemaal precies hetzelfde worden. Wij zijn allemaal eeuwige unieke persoonlijkheden, met onze eigen, unieke natuur en onze eigen, unieke relatie met Krishna. Iedereen heeft zijn eigen unieke eigenschappen in het dienen van Krishna. Het gaat erom dat we verschillend zijn, maar toch waarderen dat de spiritueel leraar sommige dingen, die belangrijk zijn op onze weg terug naar de spirituele wereld, onder onze aandacht brengt. Het gaat er niet om dat het wenselijk is dat iedereen deze zaken op dezelfde manier benadert, daar we nou eenmaal verschillende geaardheden hebben, echter, hetgeen belangrijk is voor de spirituele leraar, moet worden opgemerkt.

Wij zijn zijn eigendom!

Er is een interessante beschrijving in de *Caitanya-caritāmṛta*. Toen het lichaam van Sanātana Gosvāmī, in Jagannātha Purī, vol met zweren zat, en Sri Caitanya Mahāprabhu zijn lichaam aanraakte en hem vervolgens omhelsde, dacht Sanātana Gosvāmī, *“dit is te erg!”* Sanātana Gosvāmī dacht dat hij de grootste overtreder was, door toe te laten dat dit gebeurde. Daarom wilde hij zijn lichaam opgeven. Sri Caitanya Mahāprabhu wees hem echter op het volgende, *“nee! Je hebt jezelf al aan Mij overgegeven. Dat betekent dat je jouw geest, lichaam en woorden aan Mij hebt overgegeven. Daardoor is jouw lichaam nu Mijn eigendom, niet het jouwe.”*

Zodoende zijn we dus allemaal het eigendom van de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. De spiritueel leraar wordt soms ook wel de postbode genoemd, oftewel de boodschapper van de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Natuurlijk beschouwt de spiritueel leraar ons, namens Krishna, ook als zijn eigendom en kan hij daarom alles met ons doen...

Inspiratie geven

De spiritueel leraar handelt enkel in toegewijde dienst, waardoor hij zeer geabsorbeerd is. Deze absorptie wordt soms *bhāva* genoemd. *Bhāva* wordt beschreven als een diepe absorptie in de extase van het dienen van Krishna.

Iemand die zeer diep geabsorbeerd is, kan enkel door zijn aanwezigheid anderen inspireren. Er wordt gezegd dat *chāyā bhāva*, ofwel de reflectie van *bhāva*, aanwezig is, hetgeen betekent dat het bewustzijn van een zuivere toegewijde afstraalt op anderen en dat zij, in zijn aanwezigheid, ineens ook enthousiast worden om Krishna te dienen; zij raken gemotiveerd: *“ja, spiritueel leven is wat ik wil!”*

Degene die ons het beste toewenst

De spiritueel leraar is niet slechts een autoriteit; hij is degene die het beste met ons voor heeft. Hij heeft geen ander belang dan erover te waken dat het goed met ons gaat. Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura ondertekende soms zijn brieven met ‘jouw

eeuwig welgezinde'. Prabhupāda nam dat vervolgens over. Hij ondertekende zijn brieven altijd met deze drie woorden.

Dat is de positie van de spiritueel leraar. Het is de bedoeling dat hij degene is die altijd het beste met ons voor heeft. Dat is nogal een positie... Bereidwillig accepteer je iemand als jouw leerling in de rol van spiritueel leraar, die iemands eeuwig welgezinde zou moeten zijn... maar wat als jouw leerling een moordenaar wordt of een andere verachtelijke daad begaat? Wat moet je dan doen? Dit is wat het betekent om een EEUWIG welgezinde te zijn! Er is niets dat een leerling kan doen dat deze genadige houding werkelijk wegneemt. Dat is nogal wat!

Het doorgeefluik

De spiritueel leraar is de belichaming van de genade van Krishna. In één opzicht ontvangt hij onze toegewijde dienst, in een ander opzicht ontvangt hij deze eigenlijk niet, daar het Krishna is Die de dienst ontvangt. De spiritueel leraar is het medium. Het is Krishna Die zijn

genade schenkt wanneer de *guru* geplezierd is. Zelfs als de *guru* niet persoonlijk aanwezig is om alle offeringen op te merken, merkt Krishna alles op.

In zovele geschriften is geopenbaard dat de spiritueel leraar een directe vertegenwoordiger is van Krishna en dat Krishna een leerling bevrijdt in de vorm van de spiritueel leraar. Als men een spiritueel leraar aanvaardt, aanvaardt Krishna iemands toegewijde dienst door het medium van de spiritueel leraar. Dit schept een verplichting in deze relatie. Men kan niet simpelweg zeggen dat het niet werkt. Men moet ervoor zorgen *dat* het werkt door middel van toegewijde dienst, omdat dienst die aan Krishna wordt geofferd buiten deze relatie, Hem niet veel plezier geeft en tevens niet veel kracht heeft om Krishna aan te trekken.

Een complexe relatie

Het is eigenlijk niet zo makkelijk om een leerling te zijn. Leerling zijn betekent dat men moet onderzoeken wat de richtlijnen van het voorgeschreven gedrag zijn en hoe men deze

volgt, zoals in de geschriften staat. Het betekent dat de relatie tussen de *guru* en de leerling bepaald wordt door Krishna; deze wordt niet bepaald door de sentimenten die er tussen hen beiden aanwezig zijn. De kunst van de *guru*-leerling-relatie is erg complex en vergt een hoop werk. Het gaat niet automatisch, het gebeurt niet door een aanpassing in ons denken: “*vanaf nu ga ik een leerling zijn!*” Men zal echt moeten werken om een leerling te kunnen zijn! Het is niet zo eenvoudig! Alleen als men zich op de ‘cutting edge’ van deze relatie begeeft, voelt men zich op spiritueel vlak weer levendig. Tot die tijd wordt het spiritueel leven ervaren als een soort lage energiestroom; de inspiratie is niet erg groot en er vindt geen echte transformatie plaats in het hart. In deze wereld worden relaties bepaald door sentimenten tussen twee personen, maar de relatie tussen de *guru* en een leerling wordt bepaald door de geschriften. Er moet een relatie van diepe vriendschap zijn. Ook moet er een oprechte relatie van bewondering en vertrouwen zijn, maar verder dan dat, wordt de relatie bepaald door de geschriften.

In de *Chāndogya Upaniṣad*, worden drie soorten spirituele leraren beschreven. Eén is als een vogel die constant zijn kroost voedt, eindeloos. De ander is als een vis die zijn jongen in de gaten houdt, maar hen hun eigen weg laat gaan. In tijden van nood, schiet de vis hen te hulp. Het derde type van spirituele leraren is als een schildpad, die zijn eieren in het zand op het strand legt en vervolgens wacht op de zon, die de eieren verwarmt en doet uitkomen, terwijl de schildpad in de zee mediteert op de eieren. De *guru*-leerling-relatie heeft iets van al deze componenten.

Een verandering van bewustzijn

Dīkṣā is het proces waardoor we transcendentale kennis overdragen en dan hebben we het niet over kennis uit boeken. De spiritueel leraar draagt niet alleen kennis uit boeken over, hij draagt ook bewustzijn over. Krishna manifesteert zich in het zuivere bewustzijn van de spiritueel leraar en dit bewustzijn komt via de spiritueel leraar naar de leerling toe. Door een geleidelijk proces rijpt die

kennis in de leerling. Deze kennis wordt gegeven in de vorm van een zaadje, dat geleidelijk ontkiemt, groeit en tenslotte vruchten produceert.

Een wederkerige relatie

De *guru*-leerling-relatie is geen eenrichtingsverkeer. Het is niet zo dat de spiritueel leraar de leerling eindeloos inspireert. De spiritueel leraar wordt ook geïnspireerd als hij ziet dat zijn leerlingen opbloeien en veel prachtige dingen doen. Dat is hetgeen hem zeer pleziert. Zo zei Śrīla Prabhupāda dat het hem zeer plezierde, wanneer hij de boek scores hoorde. Op deze manier geeft het de spiritueel leraar dus veel geluk als hij ziet dat zijn leerlingen floreren.

Stevige vriendschap

De relatie tussen de *guru* en de leerling is niet enkel een relatie van een leraar en zijn dienaar. Er is ook stevige vriendschap aanwezig. Het is

belangrijk dat we begrijpen: “*hier is mijn vriend en weldoener en we doen het samen.*”

Men moet zijn spiritueel leven samen met de spiritueel leraar voortzetten en hem in vertrouwen nemen.

Soms ondertekende Prabhupāda zijn brieven met ‘*mijn dierbare spirituele zonen en dochters*’. Er is dus ook een element van ouderschap aanwezig: de spiritueel leraar heeft, net als een ouder, meer ervaring en begeleidt ons op een ouderlijke manier.

Het initiatief van de leerling

Er ligt zoveel nadruk op de *guru*, maar uiteindelijk is het de leerling die het initiatief moet nemen. *Wij* moeten chanten en ons absorberen in het *Śrīmad-Bhāgavatam* enz. Het is dus aan ons om de genade te accepteren en ernaar te handelen. De *guru* kan voor ons bidden en ons zegenen, maar *wij* zullen het moeten doen, anders proberen we een *kṛpā siddha* (iemand die perfectie heeft bereikt) middels de genade van Krishna en de spiritueel

leraar) te worden zonder enig werk van onze kant. *Sādhana-siddha* (perfectie bereikt door het uitvoeren van toegewijde dienst volgens de regels en voorschriften) is nodig.

Een toegewijde dienaar

We moeten op de een of andere manier een toegewijde dienaar worden, een die bereid is zich te laten vormen en modelleren, net als klei of deeg. Deeg laat zich in verschillende vormen modelleren, volgens de creativiteit van het individu. Wij behoren net zo plooibaar als deeg te zijn in de handen van de *vaiṣṇava*'s, om gekneed te worden zoals zij dat verlangen. Dat is niet zo gemakkelijk. Ze kunnen ons dingen vragen die moeilijk uit te voeren zijn. Echter, om zegeningen te ontvangen, hoort men gul te zijn, het tegenovergestelde van een *krpaṇa* (een gierigaard).

Soms zeggen we, *“ja, ik kan wat toegewijde dienst doen op zondag tussen 3.30u en 4.35u. Ja, dat kan ik wel.”*

Het zou echter meer dan dat moeten zijn. Met een open hart moeten we voor een *vaiṣṇava* plaats nemen en vragen, “*hoe kan ik je dienen?*”. Hij kan vervolgens van alles antwoorden! Hij kan ons van alles vragen en wij horen het aan hem te geven. Deze *vaiṣṇava*-liefdadigheid gaat verder dan het eenvoudigweg geven van enkele van onze bezittingen. Het gaat erom dat we onszelf volledig geven.

Guru is één

“*Guru is één,*” zei Śrīla Prabhupāda. Het principe van transcendentale instructies wordt belichaamd in verschillende persoonlijkheden op verschillende momenten in de tijd. Er zijn daarom verschillende *guru's* in ons leven- de *śikṣā guru*, *dīkṣā guru* en in het algemeen, alle *vaiṣṇava's*. Wij zijn afhankelijk van de zegeningen van deze persoonlijkheden.

De guru heeft krediet bij Krishna

Een spiritueel leraar is iemand die Krishna dierbaar is, zoals we erkennen in de *Praṇāma*

Mantra: 'Kṛṣṇa-preṣṭhāya bhū-tale...' Hij is dierbaar aan Krishna, want hij heeft zichzelf voor Hem opgeofferd en tevens toegewijde dienst voor Hem verricht. Daarom heeft hij krediet bij Krishna opgebouwd en gebruikt hij dit krediet voor ons!

Wanneer hij ons dus aanneemt als leerling, zelfs als het nog niet formeel is, zelfs als hij simpelweg zegt: *'ik accepteer je!'*, dan betekent dit dat hij die persoon écht aanvaardt en dat hij tot Krishna bidt voor het welzijn van die persoon. Het is geen loze, lege uitspraak, maar een die rechtstreeks uit het hart komt.

Gericht op de voeten van Krishna

Het leven schudt ons soms door elkaar, maar onze *guru* zal er altijd zijn - hij is er en hij doet nog hetzelfde. Nog steeds dient hij Krishna en chant hij. Wij ervaren zoveel turbulentie, maar hij is eenvoudigweg daar. Dat is zoals het zou moeten zijn, altijd!

Het is een fijne gedachte dat onze *guru* altijd op de voeten van Krishna gericht is. Wanneer we ons dan tot hem richten, betekent dit, dat we ons automatisch ook tot Krishna richten. Er is geen noodzaak voor grote mystieke inzichten of openbaringen. Het is simpel! Hij is standvastig en gefocust op het dienen van Krishna. Wij wenden ons tot onze *guru*; we zoeken naar enige omgang met hem en Krishna komt op deze manier meer en meer in ons leven. Zo voelen we ons weer opgefrist en levendig!

Een evoluerende relatie

Beginnende toegewijden zien de relatie met de spiritueel leraar soms als alles. Zij kijken echter enkel naar hetgeen zij uit de relatie kunnen ontvangen; een brief per dag, een telefoontje tussendoor etc., ze willen zoveel mogelijk ontvangen. Dat is echter niet de bedoeling! Wij moeten juist iets aan onze spiritueel leraar geven.

De sleutel tot de relatie ligt in hetgeen we geven. We moeten onszelf helemaal geven.

Hetgeen vervolgens terugkomt, accepteren we. Dan kunnen we het ook waarderen. Als we onszelf volledig hebben gegeven, zowel in overgave als in toegewijde dienst, dan kunnen we de visie krijgen om de waarde in te zien van hetgeen naar ons toekomt. Dit geeft ons de kracht, inzichten en intelligentie om ons voordeel te doen met de genade die we ontvangen.

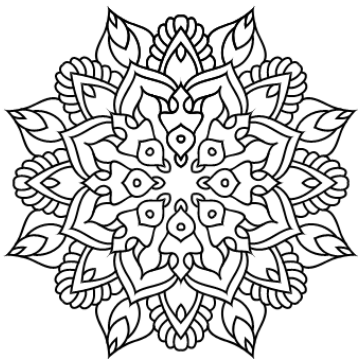
Alleen al in de aanwezigheid van een spiritueel leraar zijn, heeft een ontvullend effect, daar we beïnvloed worden door zijn gemoedstoestand en daardoor als volgt denken, *“waarom maak ik eigenlijk zo’n probleem van alles?”*. We zien zijn verbintenis met Krishna. Hij gaat eveneens door vele pieken en dalen, maar hij blijft standvastig gericht op Krishna, terwijl wij wankelen in onze overtuiging in toegewijde dienst bij de minste tegenwerking. Op deze wijze geeft de relatie met de spiritueel leraar ons kracht.

In de beginnende fase zijn we wellicht bang om vrijuit te spreken, maar we moeten de spiritueel leraar vertellen wat er in ons spiritueel leven gebeurt. Hoe meer we dat doen, des te meer hij ons kan helpen. We horen te begrijpen dat hij degene is die ons altijd welgezind is. Daarom moeten we niet bang zijn hem teleur te stellen. Alhoewel het in het begin voornamelijk draait om het vertrouwen van de leerling in de spiritueel leraar, transformeert dit later, als we volwassener worden in ons spiritueel leven, in het vertrouwen van de spiritueel leraar in *ons*. De spiritueel leraar begint ons te vertrouwen, hij begint op ons te rekenen: *“ah, zorg jij hier maar voor.”* Soms worden ons zeer moeilijke taken toevertrouwd, hetgeen eigenlijk de volgende fase van de relatie aanduidt; de fase waarin we op eigen kracht en eigen initiatief proberen zowel de spiritueel leraar zelf als wat er belangrijk voor hem is te vertegenwoordigen.

Als de relatie met de spiritueel leraar rijpt, wordt het een relatie van zowel waardering als vriendschap en als deze erg diep gaat, wordt het een relatie van liefde. Dan proberen we hem

echt te plezieren, zonder oog te hebben voor onze eigen persoonlijke agenda. De toegewijde dienst die de spiritueel leraar het meest pleziert is wanneer we Krishna-bewustzijn aan anderen geven.

Een visie voor de leerlingen

De spiritueel leraar voelt zich energiek als het goed gaat met zijn leerlingen. In het begin van Krishna-bewustzijn draait het er vooral om wat we doen, maar wanneer we volwassen worden, gaat het meer om wie we zijn. Daarom dienen we te proberen bepaalde kwaliteiten te ontwikkelen die ons spiritueel leven bevorderen.

Krachtige individuen

Als ik nadenk over wat ik verlang te bereiken, dan is het om een sterk individu te worden, sterk in integriteit, sterk in karakter, iemand die leeft naar zijn woord, iemand die principes omarmt ongeacht of dit voordeel of verlies, gemak of ellende brengt. Dat is wie ik graag zou willen zijn en wat ik graag zou willen doorgeven aan al mijn leerlingen. Ik zou graag willen dat mijn leerlingen mensen zijn die naar principes leven, die zich aan hun woord houden ongeacht de situatie, die kunnen herkennen dat de illusoire energie sterk is, maar toch toeschouwers van zichzelf blijven, mensen die niet zomaar ten prooi vallen aan hun geest en zintuigen, die ook “nee!” zeggen.

Om dit te bereiken, moet men sterk in kennis verankerd zijn. Kennis is niet slechts een zaak van herhalen wat er gezegd is, het gaat om luisteren, verwerken en erover na te denken.

Een groot deel van mijn Krishna-bewustzijn is tot stand gekomen door over dingen na te denken, niet enkel door over het *Śrīmad-Bhāgavatam* te horen en het te lezen, maar door er echt op te mediteren, *“wat betekent dit voor mij? Wat zijn de consequenties van hetgeen ik hier lees?”* Bijvoorbeeld, wanneer ik lees dat wij eeuwige dienaren van Krishna zijn, dan denk ik *“wat er ook gebeuren zal, wij zullen altijd Krishna’s dienaren blijven! Niets in de wereld kan dat veranderen!”*

Deze manier van denken kan ons uiteindelijk helpen om ‘onafhankelijk bedachtzaam’ te worden, zoals Śrīla Prabhupāda dat noemde. Dit betekent veel voor mij. Ik zoek naar mensen die nadenken over wat ze met hun leven aan het doen zijn en waarom ze dingen doen. Ik zoek naar mensen die zeer bewust leven en zo zeer

sterk komen te staan in hun eigen overtuiging en onafhankelijke bedachtzaamheid.

Iets wat ik geleerd heb van het observeren van Tamal Krishna Maharaja is dat het de principiële plicht van de spiritueel leraar is om mensen een grotere visie voor zichzelf te geven dan de visie die ze voor zichzelf zouden kunnen bedenken. Ik wil leerlingen die een visie voor hun leven hebben, die weten waar ze naartoe gaan en wat ze proberen te bereiken in dit leven. Ik zal blij zijn daar iets aan toe te mogen voegen.

Een andere kwaliteit die ik graag in individuen verwezenlijkt zie, is vriendelijkheid. Vriendelijkheid is zo belangrijk! We willen graag aan de ontvangende kant van vriendelijkheid staan, maar om zelf vriendelijk te zijn, blijkt lastig. Dit is echter een kwaliteit die, naar mijn mening, hoort bij een sterk individu. Het is iets wat we allemaal zouden moeten proberen te cultiveren. Ik zou zo verheugd zijn als mijn leerlingen bekend zouden staan om hun buitengewone

vriendelijkheid. Ik denk dat *dat* een echte overwinning zou zijn, want vriendelijkheid is wat het hart echt veroverd; het is wat echt een verschil maakt.

Vriendelijkheid is een kwaliteit die ik erg waardeer in Śrīla Prabhupāda. Śrīla Prabhupāda is zeer verheven, maar hij staat bekend als een zeer vriendelijk, wijs en menselijk persoon. Dat is wat ik hoop te worden.

Het is ook belangrijk om nederigheid te cultiveren. Het is niet mogelijk om liefde voor God te ontwikkelen als er geen nederigheid aanwezig is in onze harten. Een trots persoon is vol van zijn eigen ideeën; hoe kan hij iets horen? Als men echter nederig is, komt men tot het besef, *“ja, ik heb genade nodig.”*

Een nederig persoon is dus gretig om te horen en dit gretig zijn om te horen van verheven persoonlijkheden, brengt een speciale dynamiek tot stand. Wanneer mensen enthousiast zijn om te luisteren, opent de ontwikkelde *vaiṣṇava* zijn hart. Door de

gretigheid van het publiek, zal hij automatisch zeer enthousiast worden en zo veel realisaties in zijn hart openbaren waarvan hij niet eens wist dat hij ze had! In relaties tussen *vaiṣṇava's* is de gemoedstoestand zeer intiem en hecht, een gemoedstoestand van diepe vriendschap en acceptatie.

Nederigheid is de kwaliteit waardoor men bereid is om het goede in anderen te zien en tevens te erkennen dat iedereen een bijdrage kan leveren die gewaardeerd kan worden. Onder *vaiṣṇava's* is er een stemming van waardering.

De muur van het vals ego is compleet dichtgemetseld met trots - '*ik*' en '*mijn*'. Als we trots zijn op '*ik*' en '*mijn*', wordt die muur hoger, dikker en sterker. Door het cultiveren van nederigheid kunnen we deze muur van ons vals ego verlagen en zo geleidelijk tot het punt komen dat we bescherming zoeken bij Krishna. Dan zullen we gaan chanten vanuit het hart en dansen in extase.

Op deze manier slaan we een gat in de muur van het vals ego, kunnen we er doorheen kijken en zo een glimp opvangen van Krishna. Beetje bij beetje slaan we er meer gaten in en ontvangen we Krishna zo meer en meer, tot er op een dag haast niets meer van de muur over is. Op dat moment is Krishna vriendelijk genoeg om Zichzelf persoonlijk te manifesteren. Krishna komt naar de muur toe en schopt hem omver. Hij zal hem persoonlijk in stukken slaan.

De draad die alle *mantra's* die we chanten verbindt, is de draad van nederigheid. Nederigheid is de sleutel tot succes in ons spiritueel leven. Onze lotsbestemming hangt af van het chanten van de heilige naam, hetgeen gedaan moet worden vanuit een nederige houding, die ons open zal stellen voor zegeningen. Wanneer er nederigheid is, zal men automatisch overtredingen uit de weg gaan.

Een familie intentie

De materiële wereld is de wereld waar je een façade laat zien. Het is de plaats waar je een

verborgen agenda handhaaft, waar je iets van iemand wil zonder het direct aan ze te vragen. In de materiële wereld is het niet mogelijk een totaal onzelfzuchtige relatie onderhouden.

We hebben echter een filosofie die ons een pad biedt om onzelfzuchtige relaties te ontwikkelen. Wanneer dit pad als zodanig aanwezig is, moet het dus mogelijk zijn om echte, oprechte relaties aan te gaan, gebaseerd op het wederzijds geven aan en delen met elkaar. Het dienen van de *vaiṣṇava's* betekent dat men aan de *vaiṣṇava's* hoort te geven. Men moet de *vaiṣṇava's* faciliteiten geven; men moet de *vaiṣṇava's* ruimte geven om te doen wat zij moeten doen; men behoort de *vaiṣṇava's* te waarderen etc.

In een vriendschap, moet je soms gewoon even naar iemand toelopen en vragen, “*wat ben je aan het doen?*” Dit simpele gebaar werkt zelfs als een vreemdeling het doet!

Ik had een periode in mijn leven waarin het niet zo goed met me ging. Juist op dat moment

kwam er een vreemdeling uit het niets naar me toe en hij vroeg me, *“wat ben je aan het doen met jouw leven?”* Ik was heel verbaasd, omdat het zomaar een vreemdeling was die me dit vroeg! Ik antwoordde, *“maar je kent me niet eens!”*

Hij negeerde mij en herhaalde, *“wat ben je aan het doen met je leven?!”*

Het verbaasde me enorm dat een vreemdeling om me gaf! Het maakte een diepe indruk op mij en ik maakte een grote transformatie door. Dus ja, we moeten voor elkaar zorgen.

De gemeenschappelijke aanvaarding van Krishna als de Hoogste Heer brengt ons slechts van tijd tot tijd samen – we komen samen in de tempel en tijdens festivals, maar vriendschap brengt ons zoveel verder. Het is immers door vriendschap, echte vriendschap, dat we elkaar veel meer kunnen stimuleren dan wanneer we enkel collega's zijn!

Ik heb vaak het voorbeeld gegeven van hoe we met elkaar om kunnen gaan als collega's. We

zijn allemaal toegewijden van Krishna, hetgeen ons allemaal verbindt als collega's. We zijn allemaal toegewijden in dezelfde tempel, we chanten Hare Krishna en dansen in de *kīrtana*-groep; allemaal als collega's. Als er echter geen vriendschap aanwezig is, is dit niet voldoende.

Echte vriendschap houdt in dat er een familie sfeer is. Als jouw collega niet goed functioneert en dit jouw werk verstoort, zeg je, *“maak het in orde! Een van deze dagen gaan ze je eruit gooien als je het niet op orde brengt.”* Dat is wat je tegen een collega zou zeggen. Tegen een familielid zeg je echter iets anders: *“hoe ga je dit ooit op orde krijgen? Maar... we kunnen je er niet uitgooien, want je bent deel van de familie.”*

Dat is vriendschap en in zo'n vriendschap is er vertrouwen aanwezig. We weten dat we geaccepteerd zullen worden, waardoor we niets hoeven te pretenderen en gewoon eerlijk kunnen zijn. Als er vriendschap is, kunnen we gewoon onszelf zijn en toch geaccepteerd worden. Op die manier kunnen we echte, menselijke hulp krijgen: dat is wat we nodig hebben!

Kavi-Karṇapūra beschreef vriendschap in de *Caitanya-candrodaya-nāṭaka*. Hij wijst ons erop dat er bepaalde condities moeten worden vervuld om vriendschap te kunnen laten bestaan.

Ten eerste moet men de genade van de Heer ontvangen, zodat men in contact komt met transcendentale kennis, *kṛṣṇa-prasāde pāya bhakti-latā-bīja* (*Caitanya-caritāmṛta Madhya 19.151*). Je moet met toegewijden in contact blijven, waar vind je anders echte vriendschap?!

Materialistische vriendschap is altijd gemengd met enkele materiële en/of persoonlijke motieven. Echte vriendschap, daarentegen, moet dus gebaseerd zijn op het ontvangen van genade van de Heer. Wanneer je de genade van de Heer ontvangt, kom je in het gezelschap van toegewijden. Vervolgens zul je gehechtheid aan de toegewijden ontwikkelen, waarna je, door in hun gezelschap te zijn, langzaam zal transformeren.

Kavi-Karṇapūra legt uit dat het volgende niveau, het niveau van bedachtzaamheid en onderscheid is. Je begint na te denken over het doel van het leven en op die manier ontwikkel je je als persoon, waardoor je niet meer met uitbarstingen zal reageren. Je reageert op een bedachtzamere en diepere manier. Zo kom je terecht op het platform waar er geen afgunst aanwezig is.

Nadat deze bedachtzaamheid en het onderscheidingsvermogen sterk zijn geworden in de omgang met toegewijden, ontwikkel je gelijkmoedigheid, een gemoedstoestand die gebalanceerd is. In die staat kun je het niet-afgunstig zijn realiseren en dan kun je pas een echte vriend zijn. Dan is vriendschap mogelijk!

Het is interessant dat Kavi-Karṇapūra omstandigheden omschrijft waarin echte vriendschap zich kan ontwikkelen. In de mate waarin niet aan deze condities voldaan wordt, zullen we tekortschieten in onze vriendschap.

Een belangrijke kwaliteit die relaties ondersteunt is *kṣamā*, vergevingsgezindheid. Elke relatie in deze wereld moet daarmee beginnen, want uiteindelijk is niemand zuiver. Als we allemaal perfect zuiver zouden zijn, zouden we geen defecten hebben, maar omdat we die wel hebben, moet er een houding van vergevingsgezindheid zijn in onze relaties.

Nu kunnen we dus zeggen, "oké, je hebt wat defecten en ik zal ze simpelweg accepteren. We gaan proberen om samen te werken en ik ga je niet aanvallen of veroordelen wegens je defecten. Als het defecten zijn die niet van belang zijn, zal ik ze niet eens benoemen. Als het echter grotere defecten zijn, dan zullen ze misschien besproken moeten worden."

De bereidheid om mensen te accepteren zoals ze zijn, inclusief hun beperkingen, is het begin van echte relaties, maar dat is niet gemakkelijk. Wat kan helpen is het besef dat Krishna achter elke toegewijde staat. Hij glimlacht, omdat Hij zich elke toegewijde dienst van Zijn toegewijde kan herinneren, zelfs als zij het zelf vergeten

zijn. Daarom moeten we proberen om alle toegewijden (zelfs alle levende wezens) op een liefdevolle manier te benaderen, in plaats van continu de fouten in een ander te willen vinden en benadrukken. We kunnen hiervoor bidden.

Een ander element is dat we een dienaar horen te zijn. Een toegewijde is een dienaar. In een relatie behoor je dus de rol van een dienaar aan te nemen in plaats van je superieur op te stellen. Als twee mensen namelijk beiden de superieure rol proberen te vervullen, krijg je competitie over wie er zal domineren. Er zal dan een constante competitie zijn in de relatie; een constante worsteling. Dat is de houding van iemand die zich superieur opstelt.

In de *Bhagavad-gītā* worden drie soorten ascese uitgelegd: die van het lichaam, van de spraak en van de geest. Eén type ascese van de geest is tevreden zijn. Dat is interessant. Waarom is tevreden zijn een boetedoening?

Het betekent dat men de geest moet verbieden te blijven zoeken naar defecten wanneer alles in

orde is, wanneer alle juiste regelingen gemaakt zijn en wanneer de zaken gunstig zijn voor ons spiritueel leven. Men hoort dan tevreden te zijn! Dat is ascese van de geest: tevreden zijn. Śrīla Prabhupāda heeft de Hare Krishna beweging gesticht, hetgeen ervoor zorgt dat alles juist is. Onze opgave is om gewoon tevreden te zijn, terwijl we deel van zijn beweging zijn.

In de *Caitanya-candrodaya-nāṭaka*, net nadat Heer Caitanya *sannyāsa* had genomen, zond Nityānanda een boodschap naar Advaita Ācārya, waarin stond dat hij binnenkort zou gaan regelen dat de Heer naar Advaita Ācārya's huis zou komen. Advaita Ācārya begon te dansen en riep uit, "*Nityānanda, Nityānanda! Wat een vriend! Hij heeft mij veroverd!*" Hij bleef het maar herhalen, "*wat een vriend! Hij heeft mij veroverd!*"

Uit dit verhaal kunnen we een zeer diepe les halen: ware vriendschap is gebaseerd op het veroveren van het hart. Feitelijk zijn alle relaties gebaseerd op het veroveren van het hart.

In onze traditie zien we dat *parakīya-rasa* het hoogst haalbare is. Niet de huwelijksrelatie, maar de relatie tussen geliefden, een verboden relatie. Dat is de relatie tussen Rādhā en Krishna; gestolen momenten! Hun relatie is niet gebaseerd op verplichtingen, maar op het veroveren van elkaar, telkens weer opnieuw. In *parakīya-rasa*, moet Rādhārāṇī Krishna elke keer weer opnieuw veroveren en soms moet Hij Haar veroveren! Kortom, dat is de natuur van ware vriendschap, om iemands genegenheid niet zomaar aan te nemen als iets vanzelfsprekends, zelfs voor geen moment.

Krishna tot prioriteit maken

Als we Krishna op de voorgrond kunnen plaatsen in elke situatie – eerst Krishna en dan al het andere – dan hebben we Vṛndāvana. Dat is de gemoedstoestand van het Krishna-bewustzijn.

Er is ook een ander niveau van Krishna-bewustzijn, een waarbij Krishna de achtergrond is. Het is een prachtige achtergrond en we

zouden geen andere achtergrond in ons leven willen, maar toch blijft het slechts een achtergrond!

In ons eigen verhaal... in de activiteiten waar we aan denken... in wat er in ons leven plaatsvindt... in wat we wensen dat we zouden meemaken... bij alles wat nooit gebeurd is... en bij alles wat wel gebeurd is, maar waar we nooit om hadden gevraagd... en Krishna is er altijd.

Het is een fijn, voorspoedig en gezegend leven, want Krishna is er altijd. Hoeveel beter zou het echter zijn als Krishna altijd op de voorgrond aanwezig was? In zo'n leven zou de grens tussen onze ziel en de materie gewoonweg oplossen. We zouden in de spirituele wereld rondlopen; onze voeten zouden de grond niet eens raken!

In alles in ons leven horen we de verbinding met de Allerhoogste te zien. We realiseren ons: *"ik heb deze wereld niet gemaakt. Ik verscheen in deze wereld. De wereld was er al. Hij is eigenlijk door de Allerhoogste Heer gemaakt en hij is van Hem. Het is de bedoeling dat ik deze wereld*

gebruik voor Zijn doeleinden en niet voor de mijne.” Zo word je een vertegenwoordiger, een medium, opgeladen, geïnspireerd en verwonderd; je wordt opgeladen met spirituele energie. Dan worden we spiritueel bekrachtigd. Dat is het doel van het menselijk leven.

De toegewijden die Krishna altijd op de voorgrond plaatsen lopen met elke stap die ze zetten in de spirituele wereld. Zij ervaren *cintāmaṇi dhāma* – zij maken contact met de transcendentale toetsstenen in het land van de wensbomen, die alle verlangens vervullen, het land van *Kāmadeva* en van de *surabhi*-koeien die oceanen van melk geven.

De toegewijde ontwikkelt kwaliteiten die Krishna ook zelf bezit en wordt zo meer en meer heilig, dag na dag, van moment tot moment. Die heiligheid vertaalt zich niet alleen in devotionele gebeden, maar uit zich ook op een praktische manier, in alle richtingen, in al onze handelingen. Elke interactie is bedoeld om een heilige ruimte te vormen; elke omgang dient geëerd te worden. Dat is ons leven, welke in elk aspect getransformeerd moet worden.

Weerstand voor overgave komt door het vasthouden aan materiële gehechtheden, waar we ons aan vastklampen, zelfs nadat we zoveel instructies over dit onderwerp hebben ontvangen. Dat is wat ons weerhoudt! Hoe overwinnen we dit obstakel? Door moedig te zijn in het Krishna-bewustzijn, door moedig te zijn om voor Krishna te kiezen. We kunnen niet simpelweg een toegewijde zijn en ons spiritueel leven laten voortkabbelen. Nee, we moeten moedig zijn en iets speciaals doen voor Krishna. Dat is wat nodig is! Laat ons proberen om de uitzondering te zijn. Laat ons niet van een doorsnee niveau zijn en zeggen, *“nou ja, iedereen doet het zo, dus je kunt van mij niet meer verwachten.”*

Nee, laten we iets moedigs doen voor Krishna en voor Srila Prabhupāda, dan zullen we onze belemmeringen overwinnen. We zien in de geschriften dat zij die hun belemmeringen overwonnen, een speciale inspanning leverden. Laat ons dus proberen iets buitengewoons te doen op onze eigen wijze, ingegeven door onze eigen inspiratie. Het is tussen ons en Krishna.

Wij zien in het spel en vermaak van het *Srimad Bhāgavatam* dat de persoonlijkheden die iets speciaals deden ook speciale genade ontvingen. Het is door genade dat we gezuiverd worden. Wij kunnen onszelf niet zuiveren. We moeten genade aantrekken; we hebben de genade van de toegewijden nodig, van de *sādhu's*, van echte heilige personen en we hebben de genade nodig van Krishna. Wij kunnen allemaal in gelijke mate de genade van Krishna ontvangen door een speciale inspanning te leveren. Dat is de enige weg. Wees moedig en vertrouw op Krishna.

Denk niet dat degenen die bij Srila Prabhupāda waren speciale genade kregen, dat Śrīla Prabhupāda door zijn persoonlijke aanwezigheid zoveel inspiratie in hen investeerde dat ze zwevend verder konden gaan! Zo was het niet. Ze moesten zich inspannen. Veel van de intieme volgelingen van Srila Prabhupāda worstelden. Deze worsteling is er voor elk individu; dat is de minuscule onafhankelijkheid die we aan Krishna moeten teruggeven, niet één keer maar continu. Dat is

de worsteling die ik wil dat je aanneemt. Omhels haar. De worsteling voor zuiverheid, wie kan er zeggen dat het gemakkelijk is? De strijd om iets te doen voor Śrīla Prabhupāda, wie zegt dat het gemakkelijk is? Het is niet gemakkelijk, maar het is die worsteling die ik wil dat je aangaat, zoals ik dat ook probeer te doen.

Wat er ook mag gebeuren, ga de uitdaging aan! Vroeg of laat komen we in een bepaalde situatie waarin we ons overweldigd voelen en ons afvragen, *“wat moet ik nu doen? Dit is buiten mijn macht.”* Het antwoord is: ga op een of andere manier de uitdaging aan. Laat dat onze leidraad zijn, om de uitdaging aan te gaan en te denken dat Krishna het zo bedoeld heeft. Krishna heeft ons in deze situatie geplaatst en Hij kent de reden ervoor, daarom kunnen we niet denken, *“o, waarom gebeurt dit met mij?”*

Als we persoonlijke zwakheden in het volgen van spirituele leefregels niet kunnen overwinnen, is het probleem niet de persoonlijke zwakheid; het probleem is dat we

het ijzer niet in het vuur leggen. Dat is waarom het de kwaliteit van vuur niet aanneemt. Het probleem is dat we geen toevlucht zoeken. Je kan dan zeggen, “*ik neem geen toevlucht omdat mijn baan dat niet toestaat.*” Verander dan je baan; verander je leven als dat noodzakelijk is. Zoek toevlucht en geef je meer over, zodat Krishna en Zijn belangen de prioriteit worden.

Je wijden aan devotionele dienst

Het is één ding om te beginnen met devotionele dienst, maar het is totaal iets anders om helemaal op te gaan in devotionele dienst. Veel mensen vinden wat smaak en voldoening in de filosofie en in de principes van moreel gedrag, maar het is niet zo gemakkelijk om volledig geabsorbeerd te raken.

Vroeg of laat zal men werkelijk geluk moeten gaan ervaren in Krishna-bewustzijn. Moraliteit en een veilige leefgemeenschap zal dan niet meer voldoende zijn. Het zal niet genoeg zijn om enkel smaak te ervaren tijdens *kīrtana*. Men moet Krishna echt tot zijn hele wereld maken.

Men moet geabsorbeerd raken. Geabsorbeerd raken betekent dat je Krishna tot jouw alles maakt. Het kan niet zo zijn dat we Krishna-bewustzijn 'leuk' vinden, naast andere dingen.

We kunnen Krishna-bewustzijn fijn en inspirerend vinden, maar misschien zijn we niet helemaal overtuigd. Het heeft ons nog niet gevangen tot het punt waarop Krishna alles voor ons is. Waarom is dat?

Dat is zo, omdat het verrichten van devotionele dienst nog niet onze hele wereld is. Zolang we nog persoonlijke verlangens hebben en nog steeds veel individuele ambities willen vervullen, zal het Krishna-bewustzijn ons maar gedeeltelijk kunnen vangen.

Daarom ontstaat de vraag: "*welke toegewijde dienst verrichten we?*" In het begin is het normaal dat we vooral geïnteresseerd zijn in wat we ontvangen: "*hoeveel smaak krijg ik... welke inspiratie ontvang ik?!*"

Toegewijde dienst is echter het keerpunt. Wanneer we ook maar de kans krijgen om devotionele dienst te verrichten, moeten we die kans aangrijpen. Met heel ons hart en met toewijding moeten we die devotionele dienst zo goed als we kunnen proberen te ontwikkelen door een speciale inspanning te verrichten. Dat is het punt waarop gehechtheid zich gaat ontwikkelen.

Als men zich gewoonweg mechanisch bezighoudt met voorgeschreven plichten, kan de ervaring van toegewijde dienst oppervlakkig blijven. De bereidheid om te dienen met enthousiasme en een speciale inzet, is dus wat het verschil zal maken in ons leven. Dat is het punt waar gehechtheid aan Krishna en aan die toegewijde dienst zich ontwikkelt, het punt waarop men begint te voelen, *“dit is mijn toegewijde dienst. Hij is van mij!”*

Velen van jullie zijn erg bekwaam, getalenteerd en vakkundig. Daarom vraag ik jullie alsjeblieft een bijdrage te leveren aan deze beweging, om meer te doen dan zelf een toegewijde te zijn, of

zelfs meer te doen dan een goede toegewijde te zijn, wat natuurlijk het eerste is wat we verlangen. Ja, volg de vier principes en chant zestien rondes, maar we kunnen meer doen dan dat. We kunnen eraan bijdragen deze beweging naar de voorgrond van het wereldtoneel te brengen en daarbij de speciale giften te gebruiken die Krishna ons gegeven heeft. Het is de bedoeling dat iedereen in de wereld een kans krijgt om zich te verbinden met Krishna. Het Krishna-bewustzijn moet dus vertaald worden naar vele vormen en modellen, zodat vele mensen aangetrokken kunnen worden tot deze bijzondere beweging. Ik kan je niet vertellen wat jouw bijdrage moet zijn. Alles wat ik kan zeggen is: laat het een bijdrage zijn in relatie met de talenten die Krishna je heeft gegeven.

Het is zoiets geweldigs, dit Krishna-bewustzijn. Het is totaal onbaatzuchtig. Het is waar men begrijpt en ervaart dat het grootste geluk in het geven, in het volledig geven van zichzelf voor het geluk van anderen, ligt. Dit kan echter niet op een artificiële manier gedaan worden. We

kunnen dit niet voorbarig doen door onze eigen behoeftes te ontkennen en alleen maar aan anderen te geven zonder onszelf te voeden. Dan krijgen we een zenuwzinking of een ander soort instorting. Als het echter spontaan en uit liefde ontstaat, kunnen we gewoon blijven geven. Dat is wat Śrīla Prabhupāda belichaamde: hij werd nooit moe. Elke dag was een extatische dag, ook al moest er hard gewerkt worden of was hij ziek of moe. Als er zich een gelegenheid voordeed, verspreidde hij het Krishna bewustzijn, ondanks alle obstakels op zijn pad.

Zuivere toegewijden wijden hun leven aan toegewijde dienst. We kunnen hen in het begin misschien niet herkennen, maar langzamerhand komen ze voor eenieder duidelijk tevoorschijn. Deze buitengewone personen, die hun leven geven, die trouw beginnen, trouw voortgaan en dan ook nog trouw doorgaan tot het einde - die personen worden glorieus!

De echte betekenis van liefde is om volledig te handelen voor het plezier van Krishna en alle

levende wezens – om onszelf geheel te wijden aan Krishna's welzijn en aan het welzijn van alle levende wezens in Krishna's creatie. Liefde is vol van compassie; liefde is diepgaand geven om alle lijdende mensen in de wereld en dit lijden te willen verlichten. Liefde heeft geen grenzen en geen beperkingen. We zien hoe Srila Prabhupāda en onze spiritueel leraren in de *paramparā* deze liefde belichamen en delen met eenieder van ons, door middel van het grote geschenk van de *guru*-discipel relatie.

Een speciaal verzoek

Als we in de aanwezigheid van de spiritueel leraar zijn, zijn er twee aspecten. Eén is hetgeen we aan de spirituele leraar aanbieden en het andere is hetgeen we van hem ontvangen. We bevinden ons duidelijk aan de ontvangende kant, maar na het heengaan van de spiritueel leraar vormt hetgeen we aanbieden aan de spiritueel leraar de kern van de relatie, omdat we ons daarin opnieuw sterk met hem verbinden; we kunnen voelen dat de verbinding tot leven komt.

Mijn verzoek aan jullie is om alsjeblieft door te gaan met deze missie om het Krishna-bewustzijn te verspreiden. Assisteer me in deze beweging, bied ruimte aan individuen om menselijk te mogen zijn, hun menselijke natuur te kunnen uiten en zich aan de spirituele principes te houden. Assisteer me, of ik hier nu ben of niet. Wanneer je dat doet, zal ik er zijn.

Laten we in dit leven teruggaan naar God. Dat is het idee. Voor degenen die van nature sterk zijn, draag alsjeblieft de anderen. Voor degenen die van nature zwak zijn, zoek alsjeblieft je toevlucht

bij anderen. Help elkaar, op de een of andere manier. Niemand is altijd sterk, maar sommigen zijn sterker van nature; zij zijn voorbestemd om te leiden, terwijl anderen voorbestemd zijn om te volgen. Wat het ook mag zijn, we spelen allemaal onze rol. Ik heb de rol van spiritueel leraar gekregen van mijn spiritueel leraar en ik probeer die rol te omhelzen; mijn leven eraan te wijden. Jullie hebben allemaal een rol te spelen. Realiseer je alsjeblieft welke verbazingwekkende kostbare kansen er door deze opeenvolging van discipelen worden gegeven. Laten we er helemaal voor gaan. Laten we niet afgeleid worden door de kleine, onbelangrijke zaken van deze wereld.

Over de auteur

Over de auteur

Kadamba Kanana Swami (1953 – 2023) was een spirituele leraar, leider en initiërend *guru* in de International Society for Krishna Consciousness (ISKCON). In zijn jeugd reisde hij van zijn geboortestad Amsterdam naar India, om waarheid te zoeken. Daar werd hij eind 1970 geïnspireerd door de leringen van ISKCON en wijdde hij vervolgens zijn leven aan het pad van bhakti-yoga. Hij verbleef vele jaren in het heilige land van Vṛndāvana en was tevens een leider in de Hare Kṛṣṇa tempel.

In 1997 accepteerde hij de onthechte levensorde en begon hij met het reizen over heel de wereld om de wijsheid van de Bhagavad Gita en de leringen van de Vaiṣṇava heiligen te delen. Hij heeft verschillende boeken geschreven over spiritualiteit en staat bekend om zijn levendige en uitnodigende stijl van lesgeven, waarin hij zich op een persoonlijke manier verbindt met mensen van allerlei achtergronden. Daarnaast was hij ook een bekwaam muzikant: hij heeft verschillende albums opgenomen die dankbaar ontvangen

zijn vanwege hun devotionele diepte en swingende melodieën.

Door de jaren heen heeft Kadamba Kanana Swami altijd een vol reisschema onderhouden, waardoor hij duizenden mensen over heel de wereld heeft geïnspireerd en begeleid.

Vṛndāvana bleef echter altijd in zijn gedachten, daar hij in dat land van Kṛṣṇa een diepere betekenis van het leven heeft mogen vinden.

Voor meer informatie over Kadamba Kanana Swami, kunt u de officiële website bezoeken: www.kadambafoundation.com.

Zijn muziek kan gevonden worden op Apple Music, Spotify en andere streaming platforms. Zijn video archief is beschikbaar op ons Youtube kanaal en een laatste, maar niet de minste manier om je te verbinden, is via ons Instagram kanaal 'Kadamba Kanana Swami', waar inspirerende citaten en foto's te vinden zijn.

